

Nuri SARYAL

ODTÜ'DEN BİR NURİ HOCA GEÇTİ

Prof. Dr. Ömer Anlağan

*ODTÜ Makina Mühendisliği Bölümü
Emekli Öğretim Üyesi*

Prof. Dr. Nuri Saryal, ODTÜ Makina Mühendisliği Bölümü ilk öğretim üyelerinden biridir. Kendisini 1965 yılında üçüncü sınıflara verdiği Heat Power dersini alırken tanıdım. Bu tanışma, dersin hocası ile sınıftaki bir öğrencinin tanışması idi. Ertesi yıl, Nuri Hocanın bir projesinde yarı zamanlı olarak çalıştırmak üzere bir öğrenci aradığını duydum.

Tanıştırmak üzere beni Nuri Hocaya götüren master öğrencisi bir abimeze projenin konusunu sordum. Yanıt olarak "katı yakıtla ilgili" dedi. Ben de doğal olarak kömürle ilgili bir konu olduğunu düşündüm. Ancak testlerin yapıldığı binaya geldiğimizde proje konusunun kömürle bir alakası olmayan, roket katı yakıt ile ilgili olduğunu öğrendim ve çok heyecanlandım. Bu Nuri Hocamla ikinci tanışmam ve ilerdeki mesleki kariyerimi etkileyen sürecin başlangıcı oldu.

Nuri Hocanın projesinin adı Orta Doğu Teknik Üniversitesinde türetilmiş bir kelime olan ORDOT idi. Amacı, o sıralar Almanyadan satın alınması düşünülen Kobra isimli bir füze yerine ARGE yoluyla Türkiyede üretilecek özgün bir sistemin geliştirilmesi idi.

Projedeki görevim, komposit katı yakıt hazırlayıp roket motorunun test edilebilir hale getirilmesine yardım etmektir. Bir motor bir haftada hazırlanabiliyor ve test düzeneğine bağlanıp ateşleniyordu. Testi başlatma sinyalinden birkaç saniye sonra bir patlama sesi duyuluyor ve test sona eriyordu.

Bu süreç yaklaşık bir yıl kadar devam etti. Bir gün, testin başlama sinyalinden sonra patlama sesi yerine roket motorunun normal çalışma sesi duyuldu ve test beklenen sonuçla tamamlandı. Bu testten sonraki bütün testler başarı ile sonuçlandı.

Bu noktada Nuri hocamdan en büyük dersimi aldım. Hoca, bir yıl süren başarısız testler döneminde moralini hiç bozmadan ve ekibinin moralini hiç bozmadan büyük bir azimle çalışmalara devam ettirdi ve sonuçta başarıyı yakaladı.

Bu çalışma ile Nuri Hoca, ilgililere, bu ülkede buna benzer teknolojilerin geliştirilmesi için yeterli iyi yetişmiş elemanların bulunduğunu ve gerekli yatırımların yapılması halinde kendi teknolojilerimizi geliştirebileceğimizi gösterdi. Ancak, bu konularda karar vericilerin ikna edilebilmesi çok zordu ve çalışmalar sona erdirildi.

Bu çalışmanın durdurulmasına rağmen, ORDOT projesi ile gösterilen başarının yarattığı etki sonucunda, 1972 yılında TÜBİTAK tarafından, bugün SAGE olarak bilinen Savunma Sanayi Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü kuruldu ve bu gün büyük başarılarla imza atmaktadır. 1990 ve 2000 li yıllarda SAGE Müdürü iken karar vericilere yeni proje kabul ettirmenin ne kadar zor olduğunu ben de yaşayarak gördüm ve Nuri Hocamın gösterdiği azim ve kararlılık bana daima yol gösterdi.

Nuri Hoca tanıdığım en yürekli ve yurtsever insandı. Terörün kol gezdiği dönemde, ODTÜ'nün en zor zamanında kendi hayatını ve ailesinin can güvenliğini riske atarak, kapatılmış olan ODTÜ'yu nasıl tekrar açtığını hepimiz biliyoruz. Onun yurtseverlik anlayışında, çok çalışmak ve ülke sorunlarına sahip çıkmak en önde gelen kavramlardı. ODTÜ'nün ülke için çok değerli bir kurum olduğunu ve sahip çıkılması gerektiğini savunurdu.

Nuri Hocamdan çok şey öğrendim ve kendisini hep örnek aldım. ODTÜ'ye ve ülkeye yaptığı katkıları her zaman hatırlanacaktır.

Sevgili Nuri Hocam, seni her zaman sevgi ve saygı ile anacağız. <<